

Aprobate la 21.12.2022

**Adoptarea standardelor internaționale ca standarde
moldovenești**

*Принятие международных стандартов в качестве стандартов
Молдовы*

Adoption of international standards as Moldovan standards

INSTITUTUL DE STANDARDIZARE DIN MOLDOVA (ISM)
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. E. Coca, 28
Tel.: 022 905 303, fax: 22 905 333
www.standard.md

Preambul

Prezentele reguli de standardizare națională reprezintă revizuirea regulilor de standardizare națională RS 3:2018, pe care le înlocuiesc.

Prezentele reguli de standardizare națională stabilesc modul de adoptare a standardelor internaționale ISO și IEC ca standarde moldovenești.

În cazurile foarte specifice, diferite de cele descrise în reguli, se va aplica principiul similitudinii.

În prezentele reguli de standardizare națională sunt incluse toate cele trei metode de preluare a standardelor internaționale, prevăzute în Ghidul ISO/ IEC 21-1:2005 și Ghidul ISO/ IEC 21-2:2005.

La elaborarea prezentelor reguli de standardizare națională au fost consultate:

– Ghidul ISO/ IEC 21-1:2005 „Adoptarea standardelor internaționale și altor documente internaționale la nivel regional și național. Partea 1: Adoptarea standardelor internaționale”

– Ghidul ISO/ IEC 21-2:2005 „Adoptarea standardelor internaționale și altor documente internaționale la nivel regional și național. Partea 2: Adoptarea documentelor internaționale altele decât standarde internaționale”.

Față de ediția anterioară au fost modificate subpunctele 7.3.2, 7.6.1, 8.3.1, punctul 12.4, inclusiv textul a fost tehnoredactat.

1 Domeniu de aplicare

Prezentele reguli de standardizare națională stabilesc modul de adoptare ca standarde moldovenești a standardelor internaționale, amendamentelor și eratelor acestora elaborate în cadrul Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) și Comisiei Electrotehnice Internaționale (IEC), gradele de corespondență dintre aceste standarde, precum și modul de organizare și redactare a standardelor moldovenești, prin care sunt adoptate standardele internaționale.

Prezentele reguli se aplică în aceeași măsură documentelor, care nu sunt standarde, publicate de organizații recunoscute de către Comisia Europeană, Consiliul sau Parlamentul Uniunii Europene, prin referirea la aceste documente în legislația europeană.

NOTĂ – Exemplu de documente de acest fel ar fi documentele publicate de Comisia Internațională pentru Iluminare (CIE).

2 Referințe

SM SR EN 45020 Standardizarea și activități conexe. Vocabular general

RS 5 Adoptarea standardelor altor țări ca standarde moldovenești

RS 6 Forma de prezentare a standardelor moldovenești

RS 7 Structura, redactarea și conținutul standardelor moldovenești

3 Terminologie

Pentru a interpreta corect prezentele reguli de standardizare națională, se aplică termenii conform SM SR EN 45020, cu următoarele completări:

3.1

adoptare (a unui standard internațional ca standard moldovenesc)

publicarea standardului moldovenesc în baza standardului internațional respectiv sau confirmarea că standardul internațional are același statut, analogic documentului normativ moldovenesc

3.2

abatere tehnică (a unui standard moldovenesc față de un standard internațional)

diferența dintre conținutul tehnic al standardului moldovenesc și cel al standardului internațional

3.3

modificare redacțională (a unui standard moldovenesc față de un standard internațional)

orice modificare care nu schimbă conținutul tehnic al standardului internațional

NOTĂ – Lista modificărilor redacționale permise este prezentată la 5.2.

3.4

modificare a cuvintelor (în cazul adoptării unui standard internațional în una din limbile oficiale)

înlocuirea unor cuvinte sau fraze izolate într-un standard moldovenesc prin sinonime utilizate în limba curentă a regiunii sau țării care adoptă standardul internațional

3.5

principiul reversibilității

principiu care determină situația în care ceea ce este acceptabil în standardul internațional rămâne acceptabil și în standardul moldovenesc și invers

4 Generalități

4.1 Standardele internaționale sunt puse în aplicare numai prin adoptarea lor ca standarde moldovenești.

Standardul internațional se consideră adoptat în calitate de standard moldovenesc în cazul dacă standardul moldovenesc este identic cu standardul internațional sau este modificat față de acesta.

4.2 Adoptarea standardelor internaționale se efectuează prin metoda elaborării versiunii în limba română (metoda traducerii), prin metoda filei de confirmare.

4.3 Adoptarea prin metoda traducerii reprezintă publicarea versiunii moldovenești a standardului internațional, asigurând uniformitatea conținutului tehnic și formei de prezentare a conținutului tehnic.

4.4 Adoptarea prin metoda filei de confirmare reprezintă reproducerea versiunii oficiale (în limba engleză, franceză, rusă) a standardului internațional.

4.5 Propunerea privind adoptarea unui standard internațional, precum și metoda de adoptare se face, de regulă, de comitetul tehnic național de standardizare în domeniul respectiv.

Propunerile pot fi făcute, de asemenea, de alte părți interesate din Republica Moldova.

Standardele internaționale pot fi adoptate și din inițiativa Institutului de Standardizare din Moldova (ISM).

4.6 Pentru a păstra identitatea între standardele moldovenești și standardele internaționale care sunt adoptate, precum și pentru a evita interpretările greșite, amendamentele (notate cu litera A) și eratele (notate cu litera C), care sunt documente separate la nivel internațional, sunt adoptate la nivel național tot ca documente separate.

4.7 Standardele internaționale, care se adoptă prin metoda filei de confirmare sau prin metoda confirmării adoptării, pot fi adoptate și publicate ca standarde moldovenești, în mai multe versiuni lingvistice.

4.8 Versiunea primară a standardului internațional adoptat este versiunea în limba engleză, concomitent fiind disponibilă și versiunea în limba – franceză sau rusă.

Ulterior, în funcție de disponibilitate, alte versiuni lingvistice pot fi publicate prin preluarea standardelor interstatale sau standardelor altor țări, prin care au fost adoptate standardele internaționale respective.

4.9 Pot fi preluate și publicate ca versiune lingvistică doar standardele interstatale sau ale altor țări, care preiau standardele internaționale cu grad de echivalență identic (IDT).

4.10 În funcție de disponibilitate la nivel interstatal sau în alte state, amendamentele și eratele la standardele moldovenești pot fi, la fel, publicate în diferite versiuni lingvistice. În cazul lipsei amendamentelor sau eratelor în aceleași versiuni lingvistice ca și standardele supuse modificării, utilizatorii vor utiliza amendamentele sau eratele publicate în versiunile disponibile.

4.11 Fiecare versiune lingvistică se aplică din momentul publicării acesteia.

4.12 În cazul divergențelor privind sensul sau conotația textelor în diferite versiuni lingvistice, se stabilește următoarea ordine a priorității citirii textelor:

- versiunea engleză;
- versiunea franceză;
- versiunea română;
- versiunea rusă.

5 Grade de corespondență

5.1 Generalități

Pentru a compara ușor standardele moldovenești cu standardele internaționale, între standardele moldovenești și standardele internaționale, în funcție de subiectul și conținutul acestor standarde, se stabilesc două grade de corespondență:

- standardul moldovenesc este identic cu standardul internațional;
- standardul moldovenesc este modificat față de standardul internațional.

5.2 Standarde moldovenești identice

Standardul moldovenesc este identic cu standardul internațional în următoarele condiții:

a) standardul moldovenesc este identic din punct de vedere al conținutului tehnic, al structurii și al redactării (sau este o traducere identică);

b) standardul moldovenesc este identic din punct de vedere al conținutului tehnic și al structurii, însă poate avea următoarele modificări redacționale minore:

- înlocuirea unui punct cu o virgulă la scrierea numerelor zecimale;
- corectarea unor erori tipografice (de exemplu, greșeli ortografice) sau o nouă paginație;
- excluderea textului în una sau mai multe limbi dintr-un standard internațional multilingv;
- înlocuirea textului „acest standard internațional” prin „acest standard moldovenesc”;
- eliminarea informațiilor preliminare cu caracter informativ ale standardului internațional;
- modificări de cuvinte așa cum sunt definite la 3.4;
- adăugarea, cu titlu de informație, a valorilor recalculate într-un sistem de măsurare diferit, utilizat în Republica Moldova.

În acest caz, principiul reversibilității este respectat.

NOTĂ – Orice modificare în prezentarea unui document (de exemplu, referitor la paginație, la mărimea caracterelor etc.), în mod particular în sistemul electronic, nu are nicio influență asupra gradului de corespondență.

5.3 Standarde moldovenești modificate

5.3.1 Standardul moldovenesc este modificat față de standardul internațional atunci când în conținutul tehnic sunt admise unele abateri tehnice clar identificate și explicate. Standardul moldovenesc are structura standardului internațional. Modificările în structura standardului adoptat sunt permise numai cu o condiție: ca să fie posibilă compararea structurii și conținutului celor două standarde.

În acest caz, principiul reversibilității nu se respectă.

5.3.2 La adoptarea standardelor internaționale ca standarde moldovenești, când standardul moldovenesc este modificat față de standardul internațional, pot fi prezente următoarele cazuri:

a) standardul moldovenesc are un conținut mai restrâns față de standardul internațional: standardul moldovenesc include parțial conținutul standardului internațional și/sau prevede cerințe mai puțin severe decât acesta etc.;

b) standardul moldovenesc are un conținut mai amplu față de standardul internațional (standardul moldovenesc conține aspecte sau tipuri suplimentare, impune cerințe mai severe, include încercări suplimentare etc.);

c) standardul moldovenesc modifică o parte a standardului internațional: o parte a conținutului lor este identic, însă standardul moldovenesc și standardul internațional stabilesc unele condiții care diferă;

d) standardul moldovenesc reprezintă o variantă de alternativă a standardului internațional: standardul moldovenesc reprezintă o variantă cu același statut, care poate fi utilizat în calitate de alternativă a standardului internațional.

NOTĂ – Exemple de abateri tehnice și explicații ale acestora sunt prezentate în anexa A.

5.3.3 Adoptarea a două sau a mai multor standarde internaționale într-un singur standard moldovenesc deja se consideră modificare, indiferent de absența în standardul moldovenesc a abaterilor tehnice.

5.4 Indicarea gradului de corespondență

Indicarea gradului de corespondență la standardele moldovenești se face printr-un simbol literal, după cum urmează:

- standard moldovenesc identic cu un standard internațional: IDT;
- standard moldovenesc modificat față de un standard internațional: MOD.

Simbolul, indicând gradul de corespondență, trebuie să figureze după indicativul și anul publicării standardului internațional, separat prin virgulă.

EXEMPLE*¹**1 ISO 4171:2001, IDT****2 IEC 185:1999, MOD**

NOTĂ – Acest mod de indicare a gradului de corespondență dintre standardele moldovenești și standardele internaționale se utilizează și în cataloage, baze de date sau alte mijloace de informare.

6 Structura unui standard moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional

Un standard moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional, în general, are următoarea structură, conform figurii 1:

- a – pagina de titlu națională;
- b – preambulul național (după caz);
- c – standardul internațional;
- d – anexele naționale (după caz).

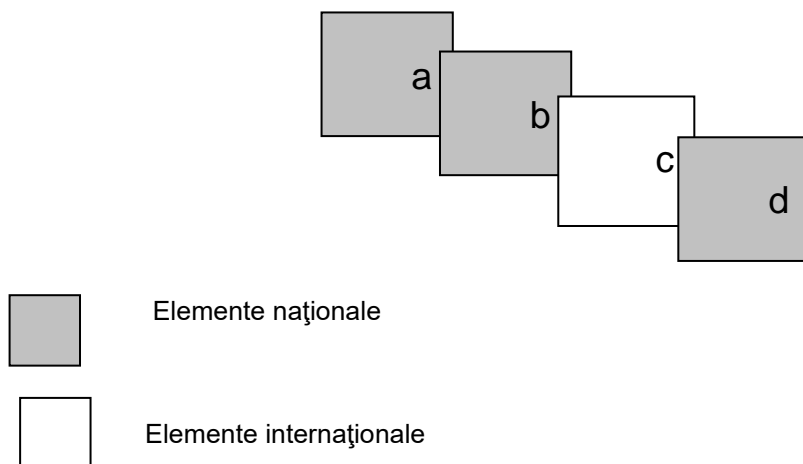

Figura 1 – Structura unui standard moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional

7 Organizarea și redactarea standardelor moldovenești identice cu standardele internaționale adoptate prin metoda traducerii**7.1 Pagina de titlu națională**

7.1.1 Pagina de titlu națională se prezintă conform RS 6.

7.1.2 Titlul standardului moldovenesc trebuie să fie traducerea în limba română a titlului versiunii oficiale a standardului internațional.

Titlul în limba rusă și, respectiv, în limba engleză trebuie să fie titlul standardului internațional în aceste limbi.

7.1.3 Indicativul standardului moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional, este format din sigla SM, indicativul standardului internațional, urmat după două puncte de anul aprobării standardului moldovenesc.

EXEMPLE**1 SM ISO 4171:2007****2 SM IEC 60068-1:2007**

¹* În exemplele prezentate în cadrul textului prezentelor reguli de standardizare națională sunt indicate standarde, ale căror indicative sunt inexistente.

7.1.4 Pe pagina de titlu, în partea dreaptă, jos, se înscrie simbolul care indică versiunea lingvistică a standardului publicat.

Simbolul care indică versiunea lingvistică a standardului este format din două litere, după cum urmează:

- EN – pentru versiunea engleză;
- RO – pentru versiunea română;
- RU – pentru versiunea rusă;
- FR – pentru versiunea franceză.

În cazul versiunilor bilingve sau trilingve se vor indica simbolurile corespunzătoare separate prin linie oblică.

7.2 Preambul național

Preambulul național se înscrie pe pagina imediat următoare după pagina de titlu și trebuie să prezinte toate informațiile necesare înțelegerii cât mai bune a standardului internațional adoptat și a modului lui de aplicare.

Astfel, se dau următoarele informații în măsura în care sunt necesare (după caz):

- a) denumirea versiunii oficiale a standardului internațional preluată în standardul moldovenesc;
- b) informații privind standardele moldovenești, care sunt înlocuite parțial sau total de standardul internațional preluat;
- c) explicații privind conținutul tehnic al standardului;
- d) toate modificările efectuate față de standardul internațional, conform 5.2, locul (capitolul) în care acestea sunt efectuate și modul lor de identificare;
- e) semnalarea eventualelor erori ale textului standardului internațional și redactarea corectă;
- f) tipodimensiunile și/sau variantele preferabile pe plan național (conform 7.3.5);
- g) precizări referitoare la anexele sau la notele naționale;
- h) informații privind relația dintre prevederile standardului preluat și prevederile din alte standarde moldovenești sau documente normative naționale.

Exemple de formulări utilizate la redactarea preambulului național sunt expuse în anexa B (exemplele B.1, B.2, B.3, B.4).

7.3 Textul standardului

7.3.1 Textul unui standard moldovenesc identic cu un standard internațional este traducerea autentică în limba română a uneia din versiunile oficiale (engleză, franceză, rusă) a standardului internațional, preluând integral preambulul, cuprinsul, introducerea, diviziunile, tabelele, figurile, anexele etc., precum și succesiunea și numerotarea lor.

Textul tradus include toate amendamentele aprobate ale standardului internațional, în caz dacă amendamentul este încorporat în textul standardului. După preambulul standardului internațional se înscrie textul din preambulul amendamentului.

Amendamentele, inclusiv textele din preambulul amendamentului, sunt marcate cu două linii verticale, în partea stângă a textului, pentru a fi evidențiate în preambulul național.

NOTĂ – La elaborarea versiunii în limba română a unui standard internațional, pentru a asigura un text clar și fără ambiguități, se recomandă și consultarea celorlalte versiuni oficiale.

7.3.2 Traducerea începe cu o pagină nouă, cu mențiunea „Versiunea lingvistică română”, sub care se scrie traducerea titlului. Traducerea se încheie cu mențiunea „Sfârșitul versiunii lingvistice române”.

7.3.3 Pagina de titlu a standardului internațional nu se include în traducere.

7.3.4 Se admit unele modificări redacționale, fără a modifica conținutul sau forma standardului internațional.

Dacă în standardul internațional o mărime este exprimată printr-o unitate de măsură, care nu este cuprinsă în standardele moldovenești în vigoare, ea se menține neschimbată în textul standardului moldovenesc, dar se include o explicație în preambulul național privind interpretarea și utilizarea ei.

Dacă standardul internațional conține valori exprimate în două sisteme de unități de măsură diferite, se admite ca standardul moldovenesc să cuprindă numai valori exprimate în unitățile de măsură conform standardelor moldovenești în vigoare.

7.3.5 Dacă standardul internațional prevede mai multe tipodimensiuni și/sau variante, ele se includ integral în textul tradus al standardului moldovenesc.

Dacă pe plan național sunt preferate numai unele din acestea, ele se menționează în preambulul național.

7.3.6 Redactarea standardului, conform RS 7.

7.3.7 Titlurile standardelor sau ale altor documente, indicate ca bibliografie în standardul internațional sau într-o anexă la acesta, trebuie să fie înscrise în limba în care sunt menționate în versiunea oficială adoptată, urmată de traducerea acestora în limba română, înscrisă între paranteze drepte.

EXEMPLU

[1] ISO 5500:1986, *Tourteaux de graines oleagineuses – Echantillonnage* [*Stocuri de oleaginoase. Eșantionare*].

7.4 Anexe naționale

7.4.1 Anexele naționale, dacă există, trebuie să fie plasate după textul complet al standardului internațional, inclusiv anexele acestuia. Anexele naționale trebuie să conțină numai informații destinate să faciliteze înțelegerea și aplicarea standardului.

Anexele naționale nu trebuie să modifice nicio prevedere a standardului internațional.

7.4.2 Dacă în standardul internațional se face referire la diviziuni, tabele și/sau capitole întregi din standarde internaționale care nu sunt cuprinse în niciun standard moldovenesc, traducerea în limba română a acestor diviziuni, tabele și/sau capitole (sau chiar a întregului standard internațional) poate fi inclusă într-o anexă națională.

7.4.3 Anexele naționale se identifică cu simbolurile NA, NB, ... astfel încât să se distingă clar de anexele standardului internațional.

7.4.4 Prezentarea anexelor naționale, conform RS 7.

7.5 Note naționale

Pentru clarificarea modului de aplicare a standardului pot fi date în text explicații sub forma unor note naționale, prezentate ca note de subsol, plasate la sfârșitul paginii. Utilizarea notelor naționale trebuie limitată.

Identificarea notelor naționale trebuie să fie făcută sub forma: „^{N1} Notă națională:...”. Simbolurile ^{N1}, ^{N2} etc. trebuie să formeze o succesiune numerică neîntreruptă în întreg standardul.

EXEMPLU

„^{N1} Notă națională: Standardul internațional ISO 1456:1998 a fost înlocuit cu standardul internațional ISO 1456:2004”

În textul standardului, imediat după cuvântul sau fraza la care se referă nota națională, se înscrie, ca exponent, același simbol (^{N1}, ^{N2}).

7.6 Numerotarea paginilor

7.6.1 Pentru un standard moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional prin metoda traducerii, paginile se numerotează, după cum urmează:

– paginile pe care sunt plasate textul tradus al standardului internațional și anexele naționale se numerotează succesiv, cu cifre arabe, începând cu „1”, de la prima pagină a textului standardului, pe care este înscris textul „Versiunea lingvistică română”;

– pagina de titlu națională și paginile pe care sunt plasate preambulul național și cuprinsul se numerotează succesiv, cu cifre romane, începând cu „I”. Pe pagina de titlu națională numărul paginii „I” nu se indică.

7.6.2 Numărul paginii se înscrie centrat, în partea inferioară a paginii.

7.6.3 Pe fiecare pagină numerotată se înscrie indicativul standardului moldovenesc, centrat, în partea superioară a paginii.

8 Organizarea și redactarea standardelor moldovenești modificate față de standardele internaționale

8.1 Pagina de titlu națională

8.1.1 Pagina de titlu națională se prezintă conform RS 6.

8.1.2 Titlul standardului moldovenesc trebuie să fie traducerea în limba română a titlului standardului internațional. Dacă este strict necesar, titlul în limba română poate fi simplificat sau completat.

Titlul în limba rusă și, respectiv, în limba engleză trebuie să fie titlul standardului internațional în aceste limbi sau, dacă titlul în limba română a fost modificat, traducerea titlului modificat.

8.2 Preambul național

Preambulul național se prezintă conform 7.2, cu indicarea și explicarea modificărilor efectuate față de standardul internațional și locul plasării lor în cadrul textului. Dacă modificările sunt voluminoase, identificarea și explicarea lor se poate face într-o anexă națională.

Exemple de formulări utilizate în redactarea preambulului național sunt expuse în anexa B (exemplele B.1, B.2, B.3, B.5).

8.3 Textul standardului

8.3.1 Textul unui standard moldovenesc modificat față de un standard internațional este traducerea textului standardului internațional (inclusiv modificările internaționale), preluând integral preambulul, cuprinsul, introducerea, diviziunile, tabelele, figurile, anexele etc., cu modificările redacționale și abaterile tehnice naționale.

Traducerea începe cu o pagină nouă, cu mențiunea „Versiunea lingvistică română”, sub care se scrie traducerea titlului original. Traducerea se încheie cu mențiunea „Sfârșitul versiunii lingvistice române”.

8.3.2 Textul tradus trebuie să includă toate amendamentele aprobate ale standardului internațional, iar după preambulul standardului internațional se înscrie textul din preambulul amendamentului.

Amendamentele, inclusiv textele din preambulul amendamentului, sunt marcate cu două linii verticale, în partea stângă a textului respectiv, pentru a fi evidențiate în preambulul național.

8.3.3 Toate modificările efectuate în standardul moldovenesc față de standardul internațional (atât modificările redacționale, cât și abaterile tehnice) trebuie să fie distincte de textul tradus al standardului internațional. Ele trebuie evidențiate în textul standardului prin una din următoarele metode (după caz):

- prin tipărirea cu caractere de tipar cursiv a unor modificări redacționale minore, cum ar fi completarea textului cu oarecare fraze sau cuvinte, indici sau valorile lor;
- evidențierea cu o linie verticală pe câmp, în stânga textului, a unui punct sau alineat modificat;
- evidențierea cu o linie verticală pe câmp, în dreapta textului, a unui punct sau alineat nou, inclus în text;
- includerea unei note informaționale într-un careu trasat cu linii subțiri.

8.3.4 Standardele sau documentele indicate ca bibliografie la standardul internațional se prezintă conform 7.3.7.

8.3.5 Prevederile referitoare la tipodimensiuni, conform 7.3.5.

8.3.6 Redactarea standardului, conform RS 7.

8.3.7 Amendamentele și eratele internaționale, editate după publicarea standardului internațional, pot fi prezentate la sfârșitul textului sau incluse nemijlocit în textul standardului moldovenesc.

8.4 Anexele naționale, conform 7.4.

8.5 Notele naționale, conform 7.5.

8.6 Numerotarea paginilor, conform 7.6.

9 Adoptarea unui standard internațional prin metoda filei de confirmare

9.1 Structura unui standard moldovenesc, prin care se adoptă un standard internațional prin metoda filei de confirmare, este similară cu cea prezentată în capitolul 6.

9.2 Pagina de titlu națională se prezintă conform 7.1.

9.3 Standardul internațional (pagina de titlu, preambulul, textul standardului, anexele) se prezintă așa cum este publicat de către ISO sau IEC, în una din versiunile oficiale (engleză, franceză, rusă).

9.4 Anexele naționale, dacă există, se prezintă conform 7.4.

9.5 Numerotarea paginilor standardului se efectuează numai pentru paginile elementelor naționale.

Paginile elementelor naționale (pagina de titlu națională, preambulul național, anexele naționale) se numerotează succesiv, cu cifre romane, începând cu „I”, centrat, în partea inferioară a paginii.

Pe pagina de titlu națională, numărul paginii „I” nu se indică.

Numerotarea paginilor standardului care se adoptă rămâne neschimbată.

Pe fiecare pagină numerotată se înscrie indicativul standardului, centrat, în partea superioară a paginii.

9.6 Pentru un standard moldovenesc, care a preluat un standard internațional prin metoda filei de confirmare, ulterior pot fi publicate și alte versiuni lingvistice.

9.7 Pentru a publica un standard internațional în altă versiune lingvistică, pot fi utilizate, în funcție de disponibilitate, standarde interstatale sau standarde ale altor țări, prin care au fost adoptate standardele internaționale respective, cu grad de corespondență identic (IDT).

9.8 În cazul publicării unei alte versiuni lingvistice, se păstrează neschimbată pagina de titlu națională, aprobată la momentul adoptării standardului internațional în limba oficială ISO/IEC.

Pe pagina de titlu, pentru fiecare versiune lingvistică, se menționează simbolul respectiv al versiunii lingvistice, conform 7.1.4.

9.9 După pagina de titlu națională urmează un preambul național, în care trebuie să fie descrise următoarele:

- Standardul care este preluat ca bază pentru versiunea lingvistică respectivă și standardul internațional pe care acesta îl preia, la rândul său;
- Identificarea versiunii lingvistice a standardului;
- Data la care se publică versiunea lingvistică respectivă;
- Data la care a fost adoptat inițial standardul moldovenesc în limba oficială a ISO/IEC;
- Cui aparțin drepturile de autor asupra standardului, care se preia drept bază pentru versiunea lingvistică;
- Cuvintele care se înlocuiesc pentru a asigura coerența denumirii standardelor (după caz).

9.10 După preambulul național urmează corpul neschimbat al standardului interstatal sau al altei țări.

10 Adoptarea unui amendament la un standard internațional prin metoda traducerii

10.1 Amendamentul la un standard moldovenesc, prin care se adoptă un amendament la un standard internațional, adoptat anterior, are următoarea structură:

- prima pagină națională;
- preambulul național;
- amendamentul la standardul internațional;
- anexele naționale (dacă există).

10.2 Prima pagină națională se prezintă conform RS 6.

10.3 Indicativul amendamentului este format din indicativul standardului moldovenesc, prin care a fost adoptat standardul internațional, despărțit printr-o linie oblică de litera A și o cifră care indică numărul de ordine al amendamentului standardului internațional, urmat după două puncte de anul aprobării amendamentului.

EXEMPLU

SM ISO 8855:1999/A1:2007

10.4 Preambulul național se înscrie pe prima pagină națională și se prezintă conform 7.2, cu următoarele precizări:

– preambulul național începe cu fraza:

„Prezentul amendament reprezintă adoptarea amendamentului _____ la standardul
(indicativul)
internațional _____ ca amendament la standardul
(indicativul și titlul standardului internațional)
moldovenesc _____”
(indicativul standardului moldovenesc)

10.5 Amendamentul la un standard internațional (pagina de titlu, preambulul, textul amendamentului, anexele) se prezintă conform 7.3.

10.6 Anexele naționale se prezintă conform 7.4.

10.7 Numerotarea paginilor amendamentului se face succesiv, cu cifre arabe, de la prima pagină națională atât pentru elementele naționale, cât și pentru elementele amendamentului standardului internațional. Numărul paginii se înscrie centrat, în partea inferioară a paginii.

Pe fiecare pagină, începând cu pagina a doua, se înscrie indicativul amendamentului, centrat, în partea superioară a paginii.

11 Adoptarea unui amendament la un standard internațional prin metoda filei de confirmare

11.1 Structura unui amendament, prin care se adoptă un amendament la un standard internațional prin metoda filei de confirmare, este similară cu cea prezentată la 10.1, cu excepția preambulului național, anexelor naționale și ultimei pagini naționale, care se includ doar în cazuri justificate.

11.2 Prima pagină națională se prezintă conform RS 6.

11.3 Indicativul amendamentului se prezintă conform 10.3.

11.4 Preambulul național se prezintă conform 10.4.

11.5 Amendamentul la un standard internațional (pagina de titlu, preambulul, textul amendamentului, anexele) se prezintă așa cum este publicat de către ISO sau IEC, în versiunea oficială în care a fost adoptat standardul internațional.

11.6 Anexele naționale se prezintă conform 7.4.

11.7 Numerotarea paginilor amendamentului se efectuează numai pentru elementele naționale.

Paginile elementelor naționale se numerotează succesiv cu cifre romane, începând cu „I”, de la prima pagină. Numărul paginii se înscrie centrat, în partea inferioară a paginii.

Numerotarea paginilor amendamentului care se adoptă rămâne neschimbată.

Pe fiecare pagină numerotată, începând cu pagina a doua, se înscrie indicativul amendamentului, centrat, în partea superioară a paginii.

12 Adoptarea unei erate la un standard internațional prin metoda traducerii

12.1 Erata la un standard moldovenesc, prin care se adoptă o erată la un standard internațional, adoptat anterior, are următoarea structură:

- pagina națională;
- erata la un standard internațional.

12.2 Pagina națională se prezintă conform RS 6 (anexa B), cu următoarea precizare: se înlocuiește cuvântul „amendament” cu cuvântul „erată”.

Pe pagina națională se prezintă următoarea informație:

„Prezenta erată reprezintă adoptarea eratei _____ la standardul internațional
(indicativul eratei)
_____ ca erată la standardul moldovenesc _____”
(indicativul și titlul standardului internațional) (indicativul standardului moldovenesc)

12.3 Indicativul eratei este format din indicativul standardului moldovenesc, prin care a fost adoptat standardul internațional, despărțit printr-o linie oblică de litera C și o cifră care indică numărul de ordine al eratei standardului internațional, urmată după două puncte de anul aprobării eratei.

EXEMPLU

SM ISO 8855:1999/C1:2009

12.4 Textul eratei la un standard moldovenesc este traducerea autentică în limba română a uneia din versiunile oficiale (engleză, franceză) a eratei standardului internațional.

Traducerea începe cu o pagină nouă, cu mențiunea „Versiunea lingvistică română”, sub care se scrie traducerea titlului. Traducerea se încheie cu mențiunea „Sfârșitul versiunii lingvistice române”.

Pagina de titlu a eratei standardului internațional nu se include în traducere.

12.5 Numerotarea paginilor eratei se efectuează atât pentru pagina națională, cât și pentru textul eratei standardului internațional. Paginile eratei se numerotează succesiv cu cifre arabe, începând cu „1”, de la pagina națională. Numărul paginii se înscrie centrat, în partea inferioară a paginii.

Pe fiecare pagină, începând cu pagina a doua, se înscrie indicativul eratei, centrat, în partea superioară a paginii.

13 Adoptarea unei erate la un standard internațional prin metoda filei de confirmare

13.1 Structura unei erate, prin care se adoptă o erată la un standard internațional prin metoda filei de confirmare, este similară cu cea prezentată la 12.1.

13.2 Pagina națională se prezintă conform 12.2.

13.3 Indicativul eratei se prezintă conform 12.3.

13.4 Erata la un standard internațional (pagina de titlu, textul eratei) se prezintă așa cum este publicată de către ISO sau IEC, în versiunea oficială în care a fost adoptat standardul internațional.

13.5 La erată se numerotează numai pagina națională, cu cifra romană „I”.

Numerotarea paginilor eratei care se adoptă rămâne neschimbată.

Anexa A
(informativă)

Exemple de abateri tehnice și explicațiile lor

Tabelul A.1

Variatățile standardelor internaționale modificate	Abateri tehnice	Explicația abaterilor tehnice
a) Standardul moldovenesc are un conținut mai restrâns față de standardul internațional	Standardul internațional ISO 10191:1995 „Anvelope de autoturisme. Controlul capacităților anvelopelor”. Metodele de încercări în condiții de laborator sunt prevăzute pentru anvelope-standard și anvelope cu întărituri/cu sarcini suplimentare. Standardul moldovenesc prevede condiții numai pentru anvelope-standard. În coloana respectivă a tabelului a fost exclus rândul referitor la anvelope cu întărituri	Standardul moldovenesc include cerințe în baza standardului internațional. Deoarece în Moldova nu se utilizează anvelope cu întărituri, în standardul moldovenesc nu au fost prevăzute metode de încercări pentru acest tip de anvelope
b) Standardul moldovenesc are un conținut mai amplu față de standardul internațional	Standardul internațional ISO 6899:1994 „Condiții de recepționare a preselor cu transmisie mecanică descoperite din față”. Încercările de exactitate stabilesc cerințe față de încercările geometrice ale acestor prese. În standardul moldovenesc sunt incluse cerințele față de încercările de exactitate stabilite în standardul internațional, fără a fi schimbate, însă sunt completate cu cerințe de încercări de exactitate a luftului vertical comun al pieselor de asamblare, neincluse în standardul internațional	În standardul moldovenesc sunt incluse integral cerințele din standardul internațional, însă pentru asigurarea exactității dimensionale a produselor este completat cu cerințe suplimentare față de încercările de exactitate a luftului vertical comun al pieselor de asamblare

Tabelul A.1 (continuare)

Variatățile standardelor internaționale modificate	Abateri tehnice	Explicația abaterilor tehnice
c) Standardul moldovenesc modifică o parte a standardului internațional	Standardul internațional ISO 4524-2:1985 „Acoperiri de metal. Metode de încercări ale acoperirilor electrolitice de aur și aliaj de aur. Partea a 2-a”. Metodele de încercări la acțiunea factorilor externi stabilesc temperatura de 25°C și umiditatea relativă 75% pentru condițiile atmosferice la efectuarea lucrărilor în condiții industriale, însă standardul moldovenesc schimbă acești indicatori până la 40°C și 80% corespunzător	Standardul moldovenesc modifică cerințele față de condițiile climaterice în scopul concordării factorilor externi de influență – temperatură și umiditate mai înalte, cu condițiile reale de exploatare
d) Standardul moldovenesc reprezintă o variantă de alternativă a standardului internațional	În conformitate cu standardul internațional ISO 7619:1997 „Cauciuc. Determinarea durității la îndesare cu aparatul de buzunar pentru măsurarea durității”, determinarea durității prin utilizarea durometrului de tip fixat este prevăzută pentru durometre de tipul D și A. În standardul moldovenesc este lărgit domeniul de aplicare prin stabilirea cerințelor pentru tipul E, care dublează parțial tipul A	Standardul moldovenesc include cerințe din standardul internațional referitor la domeniul de aplicare a durometrelor de tipul A și D și este completat cu tipul E, care este necesar în țară pentru cauciucul cu limită inferioară de duritate

Anexa B (informativă)

Exemple de formulări utilizate la redactarea preambulului național

B.1 Preambulul național începe cu următoarea frază:

„Prezentul standard reprezintă traducerea versiunii ... (limba) a standardului internațional ISO (numărul):...(anul)”.

Sau

„Prezentul standard reprezintă traducerea versiunii ... (limba) a standardului internațional ISO ... (numărul):...(anul), inclusiv a amendamentului A ... (numărul amendamentului):...(anul editării amendamentului)”.

B.2 Exemplu de redactare a preambulului național la standardele moldovenești identice cu standardele internaționale:

„Prezentul standard reprezintă traducerea versiunii engleze a standardului internațional ISO 54321:1997 „Produse destinate pentru utilizarea pe piața mondială. Condiții generale”, inclusiv a amendamentului A1:1998.

Prezentul standard înlocuiește standardul SM 999:1999 „Produse destinate pentru piața Moldovei. Cerințe generale”, ale cărui prevederi au fost depășite.

În standard au fost incluse următoarele modificări redacționale:

- a) la scrierea numerelor zecimale punctul a fost înlocuit cu virgula;
- b) anexa informativă națională a fost inclusă în calitate de îndrumar pentru utilizatori.

Lista standardelor moldovenești corespunzătoare standardelor internaționale, indicate ca referințe în ISO 54321 și în amendamentele la el, este prezentată în anexa națională NA.”

B.3 Exemplu de redactare a preambulului național la standardele moldovenești modificate față de standardele internaționale:

„Prezentul standard reprezintă traducerea versiunii engleze a standardului internațional ISO 54321:1997 „Produse destinate pentru utilizarea pe piața mondială. Condiții generale”, inclusiv a amendamentului A1:1998, cu unele abateri tehnice.

Prezentul standard înlocuiește standardul SM 999:1999 „Produse destinate pentru piața Moldovei. Cerințe generale”, ale cărui prevederi au fost depășite.

În standard au fost incluse unele amendamente condiționate de cerințele legislației în vigoare și necesitățile concrete ale industriei Republicii Moldova. Abaterile tehnice și informația suplimentară au fost incluse nemijlocit în text la punctele la care se referă și sunt identificate prin tipărirea cu caractere de tipar cursiv.

Lista completă a abaterilor, împreună cu explicațiile acestora, sunt prezentate în anexa națională NA.

În standard au fost incluse următoarele modificări redacționale:

- a) la scrierea numerelor zecimale punctul a fost înlocuit cu virgula;
- b) anexa informativă națională a fost inclusă în calitate de ghid pentru utilizatori.

Lista standardelor moldovenești corespunzătoare standardelor internaționale, indicate ca referințe în ISO 54321 și în modificările la el, este prezentată în anexa națională NA”.